

Decisio ipsa.

remotam. Remotam ingenium facimus, verè enim Cic. I I. de Orat. *Animus acer & præsens & acutus idem atque versutus invictos viros efficit.* Quod uti de utraq; fortitudine intelligi potest; ita hæc remota causa discrimen potius inchoat quàm absolvit. Propinquam facimus duplicem, vel externam vel internam. Externa (ratione effecti, non subjecti) prout efficiens est, est voluntas; quòd hic *decernendi rationem, alter decertandi fortitudinem*, ex stylo Ciceronis L. I. Off. expetere voluerit. *Nec enim omnibus eadem placent, nec conveniunt quidem.* Plin. Ep. L. VI. 27. Interna, eaq; maximi momenti causa est, quod aliter actio bellica, aliter togata, animò valde dissimili, expedienda sit. *Faciendi enim aliquid vera ratio cum hominum ipsorum tum rerum etiam ac temporum conditione mutatur.* Plin. ib. In fortitudine bellica locus iræ, tanquam comiti, relinqvendus est. Nic. III. 8. Hinc ira Academicis fortitudinis cos dicta est, apud Cicer. L. IV. Acad. quæst. quam sententiam in Peripateticis probat idem L. IV. Tuscul. Sed à togatis in summa animi tranquillitate pugnandum est. *Et magis in studiis, (quæ togatos exercent.) juxta Plin. Ep. L. V. 17 homines timor quàm fiducia (iræ filia) decet.* Simile quid dicere possemus de Philosophiæ & Oratoriæ diversis studiis. Magis secum habitant, qui contemplationi vacare solent, cum extra se inter alios quasi vagari oporteat eos, qui oratoriæ, præsertim illi antiquæ nec uti hodiè est, umbraticæ operam elocant suam.

Quæstio II.
de unius præ
altera digni-
tate.

Historica
Contradictionum
recensio.

Th. 46. Præterea, ex iisdem utriusque actibus inter se collatis præstantia unius præ altera elucescit. Lis hæc olim ac hodiè non minus ficta apud Autores pugnâ, quàm verâ in conversatione inter togatos & militares reciproca est. Eleganter Cicero L. I. Off. & prolixè solus tanquam ex cathedra secum disputans hanc quæstionem explicuit. Elegantissimè inter duos, Ajacem & Ulysssem contentio de togata & bellica fortitudine ab Ovidio Metam: L. XIII. 1. descripta est, quam ex Euripidis Helena desumpsisse videtur. Imò, Ovidium longè illustrius Cicerone hunc locum communem explicuisse, judicat Sabinus ad h. l. In Galliis hoc ipso seculo Anno XVII. in Comitibus Rothomagi habitis inter primarios Regni viros, inter nobiles (natalibus & militia illustres) & inter